

THÂN-CHUNG

Chủ-nhiệm:
DIỆP-VĂN-KÝTòa-báo:
Góc đường Filippini và Espagne
Số LXXXII: 324Chủ-bút:
NGUYỄN-VĂN-BÃDEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 11120

Văn đê thương-khẩu THÔI THÌ CÙNG NÓI THEO HỌ DI ĐÀ

Mấy bữa rày chúng tôi đã cho chủ đặc già biết rằng bây giờ bao quản lý Thương-khẩu họ nói rằng: « Không phải để Đức quyền cho hãng Homberg, mà cái tờ hiệp ước vừa ký xong đây là chỉ cậy hãng này mua giùm xà-lang với tàu kéo của Allemagne thế thôi. »

Họ đã nói như thế, vậy mình cũng kêu hoan hỉ đến chuyện nói vây là sức phi vân quâ, nói dê mà lụa; tì dân Anh làm chí cho rồi. Họ đã nói rằng mượn bằng Homberg mua dù giùm, thi minh cũng nên tạm chịu theo lời họ mà tính coi cây mua cách nào cho công chung biết rõ là lật vè phía nào Thương-khẩu công iờ, bằng Homberg cũng lời bạc muôn bạc triệu. Mái tiền của thương-khẩu Saigon tức là tiền chung của người đóng thuế & xứ này, quyền lợi của bằng Homberg là quyền lợi riêng của một nhà tư bản.

Hàng Homberg lanh mua giùm cho thương khâu những món gì? Xà-lang 200 tấn mồi chiếc 22.500; Xà-lang 150 id id 20.000; Xà-lang 100 id id 15.000; Xà-lang 50 id id 8.000; Sa-up 100 ngựa mồi chiếc 36.000; Tàu kéo 200 id id 72.000

Tính mua 114 chiếc xà-lang và 10 chiếc tàu kéo, tổng cộng giá tiền là 3. riệu 600 ngàn quan tiền Allemagne và mua 200 tấn đồng bạc về tiền chuyên cuộ, số phi các khoản rap tàu thành ra là 2. trieu 550 ngàn đồng bạc Đồng-dương.

Hồi tại sao mà mua đến giá đó, thi ông Darles nói rằng mua vây là tính theo giá thương.

Về chuyên tàu kéo, thi nói rằng trong năm 1926, thương-khâu dê có mua một chiếc 300 ngựa, giá tiền là 80 ngàn đồng và một chiếc sa-lap, một trăm ngựa giá tiền là 45 ngàn đồng.

Cứ theo đó mà tính, thi mỗi ngựa, hon bù thua, giá là 358 đồng. Hiện nay đương cậy hàng Homberg mua cả và sa-lap và tau kéo tính chung lại là 1500 ngựa, thi thành ra số bạc 1500×358=537 ngàn đồng.

Còn Xà-lang, mới đây thương khâu có đấu giá mua một chiếc 125 tấn, thi có nhiều nhà buôn đấu giá như vầy:

Cie Saigonaise de Navigation 87.5000\$

Lavallois-Perret 77.000\$
Cie Provinciale de Cons rac-tion 57.949\$

Forges Auliers d'Indochine 52.000\$

Arsenal de la Marine 60.000\$
Chauans d'Alipphong 42.000\$

Tính theo người mua hơn hết thi cứ mỗi kilo trọng tải giá là 7 cent, người rõ hơn hết mỗi kilo là 3 cent.

Rồi đó ông Darles mới lấy số liệu bảng trung bình, 4 cát tám một kilo trọng tải mà chịu trách nhiệm Homberg. Tính theo kiểu ông Darles, thi tất cả số xà-lang của bằng Homberg mua giùm tính số trọng tải là 4.829 tấn, cứ như giá mỗi kilo là 4 cát 8, thi thành ra là 2.013.000, 2013000 chia cho 4.629 là 0,43; có 4 cát 3 một kilo trọng tải, còn rõ hơn số trung bình trên kia nữa!

Nhưng đó là cách tính riêng của ông Darles, mà ông Darles đã trót tính ra như vậy, thi tôi cũng xin lỗi cùi người cũ Thái-uyên :

Sa-lap với tau kéo giá mắc rõ còn tại cái đang ngoài iết xác, chờ có phải tính nội số mà iết xác, nói như ông Darles, thi một chiếc sa-lap chờ cùi 100

ngựa, già cũng bằng một chiếc sa-lap 100 ngựa chờ hành-khách sao?

Còn xà-lang, mua một chiếc, lại không cần chi đến đỡ cửa Allemague thê nó mà cũng đã có bằng Chantiers ở Haiphong chịu giá 0 p. 34 mỗi kilo trọng tải, sau mà lại mua của bằng Homberg, mua dù Allemague, đèn 0 p. 43 mỗi kilo trọng tải?

Và ông Darles là hội trưởng vien thương mại, thi có lẽ đầu lại không biết bắt kỵ hàng gì mà mua si giả cũng rẻ hơn mua lẻ, mua nhiêu thế nào càng nhẹ bao mua it?

Lại giả một chiếc tàu kéo mà

mua 10 chiếc, theo giá 1 chiếc:

xà-lang mà mua 114 chiếc có phải là gian không? Cò phải là muôn dem tiền công chung mà đưa cho bằng Homberg không?

Và mua một chiếc xà-lang thi có đến sáu hàng ở đây đầu giá.

Mà sau bảy giờ mua những hàng trâm chiếc, thi chỉ lại giao cho một mih bằng Homberg mà không cho ai đấu giá hết?

Có riêng dò cũng đã thấy cái mưu gian của họ,

Hưởng chí mua thì mua giùm mà súng chung nhứt định ngày nào phải giao iết số dù mua. Mà may như có chỗ qua dặng sớm, thi bằng Homberg lại còn ăn tiền

họ định ngang như vậy, mà theo tờ

hiệp ước, may ra Allemange có bán rẻ hơn chút nào, thi họ sẽ cùa phần với mih. Còn như rủi có điều ebi thoát, hoặc tàu hư, tàu vỡ, thi bằng Homberg là người đi mua cũng khỏi chịu, giao cho thương-khẩu Saigon tính sau êm với Allemange thi tính.

Thấy chưa? ! Đây cái cách họ xài tiền dù mồ hôi, sôi nước mắt của mình chưa?

Nhưng, than ôi, có phải là tờ hiệp ước chí có bấy nhiêu đâu. Còn nhiều chuyện rắc rối nữa như hiêm-lâm.

Bây giờ mai tôi sẽ mồi ngày mồi nói tiếp.

Bây giờ tôi chỉ cho anh em trong nước hay rằng cái sự phản kháng của mình cung dã hơi. Ông hiệu quả. H. bộ, giờ chàng phủ N. n. k. J. có từ từ mà hỏi lại hội đồng thương khâu và ông Darles cũng đã có gởi tờ phúc bẩm.

Ay cũng một bước đầu. Anh em tên gần lấy.

Còn chẳng tôi, chúng tôi sẽ làm hết phen sự.

Diệp-văn-Ký

GIỚI CHUYÊN HÀNG NGÀY

Kinh tế với chính trị
Tình trạng xã hội ngày nay, bất kỳ trong một nước hay là trong cả thế giới, việc kinh tế với việc chính trị hai cái có liên can với nhau, mà liên can một cách rất密切.

Bởi vậy các nhà học giả muốn nghiên cứu cho tình thông về khoa chính trị thì phải nghiên cứu cho tình thông cả khoa kinh tế; mà muốn hiểu biết các học thuyết về kinh tế thi cũng không thể nào bỏ qua các học thuyết về chính trị.

Tôi làm cho rõ ràng bài tài liệu của ông di tặc là có thể cướp bóc cái quyền tự do về chính trị của ông; còn khi cái thi lực trong chính giới của tôi lừng lẫy lên, tức là khi cái hổ báo của tôi cũng đã nặng nề hoặc là do đó càng nặng thêm nữa.

Cho nên các đế quốc áp bách các dân tộc hèn yếu mà áp bách về đường kính ô, thi cũng làm cho ngó đầu không nổi, qua

chứa cái áp bách về chính trị.

Vấn đề kinh tế với vấn đề chính trị quan hệ với nhau là thế. Vậy ta có thể đánh xô bồ hai cái lại làm một.

Gái ái người dân bà bị bắn ở Hải phòng, theo lời mấy tờ báo Tây ở đây thi là thuộc về vấn đề chính trị. Vì họ nói ám sát đó là do mạng lịnh của những người làm đầu hội kín.

Song theo như một tờ báo ta ngoài Bắc mới điều tra ra tài nguyên úy sự sát nhân ấy như vầy:

Ở Phà lạng thương. Em chưa chồng mà chí đã có chồng có con ở tại Hải phòng. Cha mẹ già to, đều chết cả, để già tài lại cho mình em, vì nàng ở cùng cha mẹ. Chị thấy vội tức, nên toan giết em dì để chuồn gia tài về phân minh.

Người chị lập mưu với ba chàng thiếu niên nào đó, rồi rủ em xuống Hải phòng chơi. Sau khi hai chị em dì là vở, đến chở đường bẽm, hai chàng kia đón nói chuyện vò rớt ráng súng bắn, không ngờ hai tay hung thủ này chẳng rảnh nghe, bắn cái người em mà dạn rey sang cái người chí.

Tờ báo ấy lại nêu quát quyết rằng sau khi người chí vào nhà thương, chàng như bị lưỡng tâm cẩn rủi say sào là ti việt giá.

Vịt già tại diễn sân cung khai gọi là một cái ván đe kinh tế nhỏ, hay là ván đe kinh tế rẽ rẽn giàa hép.

Nếu kinh tế với chính trị có liên can nhau, nếu hai cái có thể đánh xô bồ lại làm một, nếu cái ám mang này là ti việt giá, và nếu việc già tài cũng là cái ván đe kinh tế nhỏ hay là vén nghĩa hép, thi mấy tờ báo Tàu họ hờ hững rỗng cái ám mang ấy là thuộc về chính trị cũng nên!

Tân Việt

GIÁI

QUÂN QUÂN NÓI DAI

Công thi & bên Mỹ mới có thử thi này mà thôi. Cuộc thi đó & thành Nhât - de và dài trong khoảng 180 giờ nghĩa là gần 5 ngày ruồi. Trưa 24 giờ thi cho Lại gi 1 gi ruồi mà lấy hời, còn bao nhiêu phái nói, nói luôn không được rõ miệng. Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn không được rõ miệng. Nói gì

mặt bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Nói gì một bộ nói cao cao, nói luôn

không được rõ miệng.

Dùng Phật-pháp phê-bình xâ-hội chủ-nghĩa

Trích-dịch ở quyển « Thá-hư pháp văn sao »

Hôm nay đem Phật-pháp, mà tuy nhiên, mà chủ-chi đại-khai như thế.

II — Phân-phái xâ-hội chủ-nghĩa.

1. Chủ-nghĩa Công-sản và Tâp-sản có khubiet. Đây là tựn và Al phương pháp chí-bản mà nói. Vì sự lao động tạo-tác

nhiều ít, hay là tài năng thể

lực lớn nhỏ mà nhờ phần lợi

ich của người thâ-báo, thì của

y quí ở riêng mình họ dụng,

nhưng sự họ dụng chí-bản

người gõe, nếu người gõe chót

rồi, thì của y quí công-qua-

luôn, dà là Tâp-sản chủ-nghĩa.

Còn Công-sản chủ-nghĩa thi

công những bao nhiêu sảnh

sản co quan, đều qui công cù

mà chung dung lao-lực; nhiều

ít lớn nhỏ chi, cũng đều được nỗi

người họ dụng dày dù sự cần

dụng cùi mồi người. Nhưng

không được một người nào được

chúa dê riêng.

2. Công-giao và khoa-hoc.

Đây là tựn và lai nguyên tu-

tương mà nói ra. Khô-nguyễn

đã xâ-hội chủ-nghĩa, tuy do

phân-dòng của cơ-khi sảnh-sản,

nhưng mà cũng từ cái tu-tuồng

Bắc-ai-Binh-dâng của Tôn-giáo

đắc-dường. Thế nay Thành-tay-

môn là giáo đồ của Gia-tô-co-

giảng và xâ-hội chủ-nghĩa. Người

cho rằng: « Bao nhiêu những

tài-sản, thi mỗi người đều được

quyền họ dụng bình-dâng cá

nhà phái có cái giái cùp sang hàn

ngheo-giàu ». Sau lại có Mâ-khắc

Tu-ra-dùi, ứng-dụng theo khoa

hoc, ngài cho rằng: Sắp-trước

tôi này, những nhà ban vè xâ-

hội chủ-nghĩa, bắt-quá là một

cuộc khô-ng-dâm và lì tu-tuồng

thời. Người lại dem phương-

pháp cũ khoa-hoc mà tần-chứng:

xâ-hội vẫn là hiệp-tập

quân-chứng mà thành xâ-hội,

mà chò cần-dùng của sự sinh-

hoạt quân-chứng tuc là « tài

», sho nêu không luận

la Cảnh-tri, Tôn-giáo,

vâc-ho, piong-tu, tu-tuồng

dùi do cái-cù dô tai-sản bén-

hoa mà biến-ho theo.

Đối-xua dùng vật tự-nhiên

lâm-tieu - chuân-gia-tri tai-chò

tua-phung na Tôn-giáo, cũng

là vật tự-nhiên, còn doan-hau

tín cho sim-tiến sao-piêu-lam

tiêu-chiên-gia-tri, tu-chò tóm-

phụng-sóng-ném một vị-thần

iết-ton, hoặc là tinh-thần vò

nhoa-cán. Cho nên biết rằng

hiện-tuong của xâ-hội, đều

bởi cái-ché-dó tai-sản mà biến

thiên, bởi vậy cái-tạo xâ-hội,

thì phải cái-ché-dó tai-sản,

nếu cái-tạo ché-dó tai-sản khéo

thì xâ-hội được khéo.

3. Khu-biet có chính-phâ

phueng không chính-phâ.

Đây là tựn và quan-nê bân-dâi-mu-nô.

Nur co cuon-phueng thi theo quoc

gia, thi-ti lisp-china phueng được

lâm-shu-ug-iap. Tâp-sản, hay là

thu-y-sa, như Ngâ-la-

tu-dung cuon-phueng lâm-Cong

sân-vây. Còn không chinu-

phueng thi chéng-lap-chinu-phueng,

duy-mỗi người phai-tron-ba-

phanh được cái-dung-lý-minh.

Vì chéng-phueng vẫn là ché-hó

phueng của nhà-tu-bản, cho nên

chú-truong-thoi-phien-chéng-

Kính cáo cùng HỘC GIÁ báo Công - Luận

Tôi được mang ra Diệp-Nguyễn, bài ngài cho đang bài

chó từ ở báo Thần-Chung, vậy

may tôi xin nhờ tờ báo này lại

để bài kinh cáo của tôi.

Tu-u kia các độc-giả anh em

đã biết cái-cùi từ bài Công-Luận, chắc nay sao cũng muốn

biết vi-dau tôi lại trả ra bình

bút-lan này.

Nguyên-tôi ra khỏi-tòa soạn

C. L. chưa được mấy ngày thi

phân-dòng các độc-giả yêu-dầu

nhau-tiếng ta-ti C. L. Ông Jules

Haag vì muôn-thuận theo tư

luận và cầu-lý tờ C. L. nên có

viết-tho-mời tôi.

Cái-sơ y-cùi tôi đối với sự

bút-lan lại, thật không-shut

lais-quan-gi, nhưng một-vì-thay

chú-unon-tô y-an-čao, hai-vì

nhieu-anh-en-ban-tô khuyen

tôi ra làm-dặng giáp-cho

quo-dân-thêm một-cơ-quan

cách-dâng, ba là vì-cần

tinh-ti-cù dòc-giả qua-dâng-lòng

chiếu-cô-dâng-tôi, nếu-còn-day

bao-dâng-thay-thi-tôi-dâng

thay-thi-tôi

tinh-tri ngô-cùa

các-dòc-giả dòi-vi tôi, dâng-trâ

dâng-bao-dâng-thay-thi-tôi

thay-thi-tôi

tinh-tri ngô-cùa

các-dòc-giả cung-tin-lý-tôi-rông.

Các-tôn-cùi-cùi-tôi-tu-truc,

tôi-không-bao-giờ-thay-thi-tôi,

mà-cùi-tu-nay-tô Cung-luân-edon

sắp-dâng-thay-thi-tôi

thay-thi-tôi

tinh-tri ngô-cùa

các-dòc-giả dòi-vi tôi

thay-thi-tôi

tinh-tri ngô-cùa

Lời rao

Ông chủ hàng Comptoir Auxiliaire de Commission et Représentations cho quý hàng hay rằng Nguyễn-Thành-Út đã thôi làm trong hàng chúng tôi rồi và n hungry việc chỉ quý hàng thương nghị như Nguyễn-Thành-Út thì ông chủ hàng này không biết tới.

La Direction.

Lời rao

Thị con tôi là Phan-eda-Khuy 18 tuổi, hiện đang theo quân du đảng, đã không hề đến giáp mặt với tôi, còn về da cắp dù nhà tôi bán. Vậy thị con ai có giao thiệp với tôi mà đưa tên họ của hàng hóa cho nó thì tôi không biết tôi. Tôi tên lại là tôi không nhận tên Khuy là con nhà tôi rõ trước.

Phan-vân-Duyet
Con Nhau

Kinh cáo

Trinh côn chư qui vi dâng rõ: Cái 11m Cát và cõm Annam ở con đường d'Espagne số nhà 95 kẽ từ ngày 15 Juin 1929 sắp tới, tôi sẽ dùng chũ Tiêm ấy và hết lòng sấp dài từ tết, có đủ bồi sai khẩn cho vừa lòng quý ông qui bá, vay xin các Ngài để lòng chiếu cố giúp cho trọng sự thương cuộc của người Annam mau mau phát đạt thi tôi rất cảm động và cung.

Chu-nhơn kinh cáo.

Nên chú ý

Truynh hình phóng đại thi các nhà họa đều biết, nhưng truyền tin thần người lên mặt giấy chưa chắc đã được đều, thi thấy có này hiệu: THÁI-BINH-DƯƠNG mới xuất hiện được tại đây đặc biệt đó. Chorung dụng họa xong trông như người súng thiệt vậy.

Lại thêm: Khác các thứ con dấu và bão đồng; chỗ nhiều diệu chũ mới rất đẹp.

2 / Về các thứ tranh thư, son thuy rạp hát v.v...

Vậy đồng bang nên giúp cho người Nam minh vững bước trên thương trường.

Hồi đây e i xin do nơi: M. Bồ-nhu-DƯƠNG.

264. rue Paul-Blanchy Saigon

Tin Lành

Quyền-nhì cuồn Tôi Học Chữ Pháp xuâ bắn xong rồi. Chư vị nào muốn mua, gọi manda 2.p cho Pierre Rousel, & Cholon. Luôn mõi lần tronb: 3p.50, Mua nhiều biếu, giá sê hinh rõ hím.

Ai ni ôn mua xe hơi

Số vè ngibI bên Pháp, nén mõi bán một cái xe Amilcar 7 ngus, kiem grand sport, máy mõi lâm lại, sô tron tám ngus, đâm bão lanh chay 120 cây sô mõi giờ, ban già phải chăng.

AI mõi mua xin do noi so nhà 26 đường Guillaume Martin mà thương nghị.

(Bán hàng kho của hàng Comptoirs généraux de l'Indochine).

Phòng dưỡng binh
Cõi Lương-Y L. VINCENS
36 đường Lagrandière Saigon

Những người dae dae
được ngibI tại nhà dâng
và có người tron col hí cao
diện, như là cho thabe, mõ se,
đau răng và cõi dae nhang vi
nhanh đê nha.

Phòng khám binh
137 đường Pellerin Saigon, giày
nõi số 935.
Gõi binh: Bõi mai: từ 10 giờ tới 12 giờ
/ Bõi mai: 7h 5 giờ tới 10 giờ

Muôn sang

Vicông chuyên da doan không
thể coi sóc hai tiệm Paliseries
nên muôn sang bõi một tiệm nơi
dường Sabourain n° 27 (cõi bawn
com tay) có bài bawn rúy tay
định giá thật rẽ. — Ai muôn sang
xin mõi đến tiệm Paliserie
N° 167 rue Lagrandière mà
thuong nghi.

Tôi là thay xem tướng coi
quâc dâng tiếng trong lục tinh,
cõi xin mõi qui khách có giờ
rảnh nhẹ gõi đến coi cho biết
phá, qui, họa, phuoc. Tôi biết
chí binh là ma, sra xuong đổi
tanh người và tri binh dae tr.

Nhui-Nguyêt-Minh
n° Face gare Myho (Cholon)

Phòng khám binh

của ông lưống-y Bồ-vân-Tốt
2, Rue Pierre Flandin Saigon
Ngan vùn ông Thượng, góc
dường Chasseloup-Laubat)

Khám binh

Buổi sớm: từ 7 giờ tới 9 giờ
Buổi chiều: từ 2 giờ tới 6 giờ.
Ai mõi tới cõi dâu.

Maison Tân Tân

Tailleur élégant
Fabrique de casques liège.
Cordonnerie - Valiserie - Malles
N° 148 Rue d'Espagne Saigon.

Muôn cho được đồng kiêu, xia ghé
lại tiệm may iân Tân kẽn Comptoirs Industriels cung dâp phò phong
ngu Namky Cõi chû các thû lai
London, issus Cõi Americain, serge Anglais
drap Fantaisie, tissus Tonkin, tissus
soe dae tissus khác. — Bawn tiem
dung thi coi tien, dâng làm dâng
các tiem lớn Hanoi dem vò dê canh tranh
cach khéo leu của thû nghe, cho dâng
kiêu kim thi. Ba thang mot lõi cõi
hang moi và catalogue gửi qua.

Bawn tiem lõi ché tao các thu nón
casques liège lõp bằng serje Anglais
dú các màu, có nhận lõp và sra cáo
nó ca.

Có thu đồng giay tay và annam,
Có tru bawn các thu durea, valise
da tay, dâc kiêu, già thiết rõ.
Bán buôn và bán lẻ.

Directeur: Trần-vân-Dức

KHÔI MUA LẠI
CỦA AI

Bán hội dâ dọn sang nhà gần
trong ga xe điện Cầu-kho,
buôn toàn thô sâng Đông-Pháp;
dầu dâu, dâu phung, giay dâu,
bánh dâu, cau khô, trang cát,
mặt dường, bò vít muối, bò-tiêu,
vân vân... Bán hội lõi coi mua
giảm các hàng top hòn v.v.

Buôn tòn gốc, già phai rõ, qui
ngài chiếu cõi. Bán hội hét lõng
hoang nghinh.

Tao vè gõi mua hàng xin dê
như sau này.

HOÀI-CHÂU THƯONG-QUÂN
n° 265 Quai de Belgique 265.
Cầu-kho Saigon.

GIÁ BÁO
Thân-Chung

Một năm..... 12.00
Nửa năm..... 7.00
Ba tháng..... 4.00
Mandis xin nhõ dê cho
M. Nguyễn-vân-Bá
Quản-lý bão Thân-Chung.

Lời rao

Tôi là Hồ-vân-Đức, ngõiép-
chủ Huynh-ham & tại Bentre
kinh tõ tron lục-châu hay rằng
theo tõ dê ngày 6 April 1929 có
cõi chung dû phòp và náp vao
hang cháp chieu vân-lý cõi
quan luy kí khâ Bentre (gr.
sier-cotaire de Bentre), tôi dâ tõ
quyet hai díacon trai của tôi là:
1. Hồ-vân-Yen kêult Biển, 2.
Hồ-vân-Chanh, vì chung no là
dáu nghich lõi hòn hào với tôi
quá lõi.

Vây từ đây vè sau, tôi kẽ cháng
nó cảng như là ngõi ngoại tộc,
tôi không cảng dự chí den việc
của chung nó làm cung cháng
biết den việc nõ nân của chung
nó.

Phòng khám binh
137 đường Pellerin Saigon, giày
nõi số 935.
Gõi binh: Bõi mai: từ 10 giờ tới 12 giờ
/ Bõi mai: 7h 5 giờ tới 10 giờ

Singi: Hồ-vân-Đức.

TIN TRONG-NƯỚC

NAM KY

SAIGON

Cùng ông V-Q-PH.
và đường Boresse và

Marchalse
Tôi có việc cần kip, muốn gặp
ông, bay là ông viết thư cho tôi
biết adresse.

N. H. D.

GIADINH

Kinh dung quan chû tinh
nhâ glâm

Bản thương quan, chúng tôi
là dân nghèo cư ngụ tại làng
Thien-my-an (tục gọi là Thị
Nghè) dồng cõi xin thương quan
gõi mắt thi bộn dân nghèo này
bết lõng dót on. Chúng tôi
phân đồng là bộn dân lao động
món ngày nay sang tháng kia
lâm mướn nơi chau thành Saigon
kiêm đồng lương cho có
mã chi độ thê nhí, thuô v.v...
sau tinh tảng dâng nâm bây chục,
một trâm hẫu cát một vài căm
nhà là dâng abn năng mura. —
Nay thấy rõt của lõng, dạy phai
dõi nhâ là hét mà cát ngói, hàn
ký trong 3 tháng phai cho rồi;
nếu không thi sê cho người dõi
nhâ, mà châ nhâ phai trả tiền
muôn ky.

Bản quan lớn, trong xóm dân
ở nhâ là nay, thi cũng có nhâ
củi có nhâ mõi và puân
đang cõi cát ngói, hàn
ký trong 3 tháng cho rồi;
nếu không thi sê cho người dõi
nhâ, mà châ nhâ phai trả tiền
muôn ky.

Theo nhâ số trong trường
như mây nâm trước không có
học trò di học thường qua 50
tr, còn trong số không qua
60. Còn thấy giao Nguyễn-vân-
Cao dõi vè tại trường dõi nhâ
ngày 31 Avril 1928; từ đó vè
sau học trô lão lão di thê
mãi đến 90 cõi tr. Qa tháng
November 1928, thấy có mõi
thêm một lõp đồng au, có xin
thay giao dạy phu. Cõi phu
thay lõp Duy-bi vè So-dâng,
e trong lõp Duy-bi 24 trô, so-
dâng 12.

Bản ngày thi tiêu-họ: Văn
bằng tại trường số Caihay

ngày 6 Juin 1929, thấy có dâu
5 trô, ứng cõi dâu hét.

Tai sao lõp so-dâng 12 mà
thê dâu nay có 5 trô? Tõi

nghiệp tuy lo quá, nhưng không
qua sha me của mây trô coi
đồng tien trọng quâ.

Có người nói, eao coi di thi
không biêt sso mà phai tõi
đôi ba đồng bạc tien coi niêm
khai sanh và tien áo uống di
thi. Vì vậy mà 7 trô ka không
đặng dâng.

Sau day tôi thua nhõ nhâ
või thay, học trô thay nâm nay
đi 5 trô dâu hét, dò là một
đều tõa rõ ràng cái sòng tay
tron nâm không uống vây. Va
từ nay vè sau xin thay cũng
rõng diêu đặc trõ em dâng làm
cho vè vang què hương minkh.

Một người cho con học

Paul Ton

RACHGIA

Mượn khong hõi

Hôm ngày 30 tháng mai tõi
dây, M. V.T. có dịp phai di
chợ Rạch-gia chí khô không biêt.
Đêm nay có dò chich lại nhâ
đóng mà thâm, nhưng rai Ông
không có nhâ, nên tui Ngv
muyn dò cát may cao ong
máy ca nõ già chong 1.000p
hiệu motogodille, và cung không
cho ai nõi nhâ Ông bay hét.
Nên họ cũng khong hay, cho
đến bâu leu Juu nay, nhâm
lác sõm mõi mây người trong
nhâ lõi chõ dâi cát may thi không
thay cát may, mõi bài mây
người trong nhâ, mây người ấy
trâ lõi khong có dâm lén nhâ.
Lú dò mõi ta bị lõi nõ thõi
rõi. Còn gõi! Cát gõi mà kiêm
cho dâng.

Rạng ngày 2 Jain này dâng
mõi tõi có vê mất ca nõ.

Tuôi không biết ai mà râng
máy khô khong phai vira.

V. T.

BIENHOA

Trân trọng dòi lời chót cùng
Qui vị mõi thê-tháo Bentre

Việc hai hội Bentre, Bienhhoa
đều chõi với nhau là một dâu si
cung tõng là may mân, vi chien
tytong hai bén moi bắt đầu giáp
gõi, nếu hòa nhâ thi sau ãi có
ngay tái ngõ khong dê râi xay
ra nhõng dâu chõi ngoài, luô
lõi thê-tháo. Vì vậy một hai

chien tõng Bienhhoa béc minkh
nên mới có mây lời cát chúc;
e Bentre thê-tháo vén tuôs Khách
đến nhâ chõi béc dâi, khách
chõi đều lanh cho châ thi cát
trach mõi sao đây!

Xem báo Thân-Chung số 114
thay M. Trung-Chanh phân đối
tõi, xem suot bài thi rõ vò thiêun
või cát khong.

M.

BAC KY

Trâ lời bài một dám nghinh
hôn rất ly kí, của ông T. M.

Tôi xem sô báo ra ngày 18
Mai thấy một bài ông T. M. dâng
nói vè một dám cuoi, nhưng
ông nói nhiều cõi sai lầm, tõi
thiết tõng dâ dâng báo thi việc
gi dich thực bây nêu dâng tõi
phai, tõi di nghe hơi rồi dâng
tõi phai sai lầm; như bài

Thach-Thay Donnai.
Tài-bút. — Ngày nay một ít
người ở hõi thê-tháo Bentre
chơi cách trai ngõ mà biêt lõi
nâng thi có lõi mây hội bi ngõ
đâi sê bõ qua mà tái ugô.

T. T.

MYTHO

Chuyen dâng khen

Sô là trường học lõng Hung-
long, tõng Løy-mý, Myho, sâng
lập tõi giờ cátng trên 20 nám,
cung mây ông thay, mà sô họ:
trò nám qiao cung thê thõi.
Khong phai mây thay trước
khong tron phan sy, sâng giõi
vây, châng qua là khong bông
phuoc dô !

Tùng ngày thay giao Nguyễn-vân-
Cao dõi vè tõi giờ vừa qua
một nám mà họ: trô thê dâng
dâng dâu.

Theo nhâ số trong trường
như mây nâm trước không có
học trò di học thường qua 50
tr, còn trong số không qua
60. Còn thấy giao Nguyễn-vân-
Cao dõi vè tại trường dõi nhâ
ngày 31 Avril 1928; từ đó vè
sau học trô lão lão di thê
mãi đến 90 cõi tr. Qa tháng
November 1928, thấy có mõi
thêm một lõp đồng au, có xin
thay giao dạy phu. Cõi phu
thay lõp Duy-bi vè So-dâng,
e trong lõp Duy-bi 24 trô, so-
dâng 12.

Bản ngày thi tiêu-họ: Văn

bằng tại trường số Caihay

ngày 6 Juin 1929, thấy có dâu

5 trô, ứng cõi dâu hét.

Tai sao lõp so-dâng 12 mà

thê dâu nay có 5 trô?

Tõi nghiêp tuy lo quá, nhưng không

qua sha me của mây trô coi

đồng

ĐOÀN THIỀN TIẾU THUYẾT

Lòng người khó biết

Soạn giả: Trần-quang-Nghịệp

Thầy hai Minh làm việc lúc lâm bồn thầy lo dù, áo quầu giường nệm chờ đưa chung tình với một cô bé nhỏ thầy cũng lo xong. Bữa lâm bồn thầy mới thầy rước mực mua thuốc lăn quâ vây, sắc cô thiệt đẹp, thầy yêu cô vì nết nhưng cái sắc đẹp còn thấy được chờ cái nết là một cái khó thấy mà lại hay lầm nữa.

Tình nồng nghĩa mặn tuy cha mẹ thầy rất không bằng lòng, mấy phen rầy la trách mắng nhưng cũng không làm sao cho thầy xa người thương được.

Tinh sầu, hiếu lặng, thầy tuy vui với người thương mà buồn cùng cha mẹ, cha mẹ thầy đe vay thi không vui còn làm ra cho lời nước chia rẽ dỗi dàng thi bởi thương con không nỡ.

Một bữa thầy tiếp dặng phong thơ của cha xé ra coi như vậy :

« Cha không le tùy ý con mà con cũng không le làm cha mẹ bước ra khỏi nhà buồn lòng cha mẹ vây cha mẹ hút như vậy :

Kể từ ngày nay, trong hai năm mà con ở với nó có dũng chút con, cha mẹ vui lòng đe vây bằng như không thi con phải ép lòng xa nó đe cha mẹ lo chờ khác cho. »

Từ đây thầy có hơi lo một chút, trong tú thấy có đè đầy thuốc mà nhứt là thuốc. Phụ khoa kìm phung hoàn đe cho có uống, năm tháng như vậy không thầy linh nghiệm gì, thầy bao có ngài uống đe dùng thuốc tẩy, chích thuốc hủ. Ba tháng như vậy nữa mà không con thì cũng không con.

Trong hàng thầy làm việc có anh chàng không vỵ không con thấy nhà ta, rông rái xin ở đâu, thầy bằng lòng vi thấy anh nó tách ý thiết thả đe thương. Anh chàng vè & bộ ịch rất nhu mì ngày tối không bay nói chuyện, cũng ít di chuyển, thường hay xem sách.

Trong kỳ hạn hai năm, năm đầu thầy buồn, thầy lo, nhưng bước đầu năm sau thầy vui mừng vô hạn. Có có thai by vọng thầy chỉ có bảy nhiêu. Thầy mua thuốc dưỡng thai cho có uống, lo từ bữa ăn giấc ngủ, không cho có làm công chuyện gì; một chuyện thầy cũng không quên là viết thơ về cho cha mẹ hay.

Gần ngày sanh minh có mạnh mẽ ăn được ngũ được mực lợi nói đe con trai làm cho thầy càng mừng hơn nữa.

Mẹ thầy dặng thơ xách gối lên nuối đâu, cách ít ngày cha thầy cũng lót lót theo lên. Cuộc tiệc trọng

Trường dạy xe hơi

(AUTO ECOLE)

26, Rue Lacoste, Saigon
Trái lời cho mấy em học của những người muốn học cầm bánh xe hơi1 Xe nhỏ (torpedo; lanh bằng cấp) 45\$
2 Xe lớn (camion; lanh bằng cấp) 70\$3. Dạy sửa trong xe
4. Phải 22 'nồi sấp lên

Chứng thi người học phải có giấy tờ này, và chịu sở phi.

Thi xe nhỏ (torpedo)

1 cái đơn 0340

1 tấm hình nhỏ 100

1 giấy quan thầy cho (certificate medical) 300

1 giấy cảng trước (titre d'identité) đóng khố bạc .. 10.00

1 giấy thuế thân

Thi xe lớn (camion)

1 cái đơn 0340

1 tấm hình nhỏ 100

1 giấy quan thầy (certificate medical) 300

1 giấy cảng trước (titre d'identité) đóng khố bạc .. 10.00

1 giấy thuế thân

1 giấy khai sinh (acte de naissance)

1 giấy ảnh hành (certificate de baptême vis et moeurs)

Ở xe muốn ngủ tại trường.

tỉnh 20\$ mỗi tháng. Học một

tháng trả lại xong việc. tiền học

phí trả trước phần nữa, lúc bắt đầu sự học. Trường & đường Lacoste số 26, lục kén là đường Hàng-dra. Vì nào muôn hỏi việc chi, thi cứ viết thư cho bến trường và gửi con cò 5 xu để trả lời.

CHUNG

Cochinchine-Garage

N° 1 rue de Verdun Saigon
Téléphone N° 769

Có Thị thiện nghệ sửa đồ cũ thứ máy xe hơi.

Có thợ đèn làm dynamo, bình accus và magnéto.

Có thợ đóng thùng xe dù kiêm, am vè, thợ may mui, nệm.

Có thợ rèn lanh điện dù các thứ máy theo kiểu mướn.

Lanh dạy thi chausseur cho iới có giấy thi, già rõ và mau hành nghề. Công việc làm cần hely và mau mắng.

Chá-nhơn kính beach

Các ông chủ xe hơi nên chủ ý

CARROSSERIE PEINTURE

Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-hiệp.

Thành là có phòng kiên rộng, xe hơi thiệt tốt và mau, sửa đổi các thứ máy xe hơi rất chắc chắn, đóng thùng xe rất mau, kiểu rất đẹp.

May mudi xe và áo nệm (capotes et housses) có đủ các kiểu thiệt ngô. Sáng đưa làm chiều lấy xe, không mất công chờ đợi.

(charger bình accus, bão lanh dù ampère, dùng được lâu).

Các qui khách & Lao-châu muốn hối công chuyện về xe hơi

xin viết thư thương nghị, bao hiệu sẽ trả lời liền.

Nam-hiệp-Thanh

Bài khái, Directeur

168 Bd. Gallieni—SAIGON

Téléphone n° 178

Đường xe đi qua khi Cholon.

THUỐC HƠ SẮC VÀNG

Thuốc này trị những chứng ho, như ho gió, ho lao, ho tuss, ho sút hay sút họng lâu mua. Hỗn hợp thuốc này rõ trong một hai ngày thi thuốc thoa đều như: hong, ngon, đỡ được, thi quả nhiên có thể phai tiêu triệt.

Bản đường chứng nổ tốn công và Trung-Nguyễn lựa chọn được

thuốc này thuốc tốt đem qua Việt-

Nam bao chế ra một thứ thuốc đỗ

liệu là Chi-Khai-Hoa, ai ai công,

tên nghe tiếng. Mùa si thi tinh giá

đèng. Các tinh dầu có gởi bán.

Giá mỗi gói.....0.10

Thân hiệu Phát Lanh Hoàn

Bản đường chế ra thuốc hoa

chuyên trị hàn đàm và nhiệt bô m-

am mạo; khi nóng khí lạnh, da

nhát, các chứng tráng cảm, nóng

thuốc này thi tự biến hiện. Mùa

tinh giá.

Giá mỗi gói.....0.10

Mandat sẽ gửi cho Hayuk-Thanh

chi tiệm VĂN-AN-DƯỜNG

N° 25 Rue de Donzhausen-Saigon

XEM QUA CÁC BÁO

Máy điều nén chính đòn ở các nhà trạm thôn quê

Nước ta nhớ ơn Chính-phủ Bảo hộ, thi tinh thần vật chất ngày càng tăng lên, về đường giao thông được mau kip. Nhứt là về sự truyền phô tin tức lại càng tiện lợi biết bao! Nào là vở tuyển diện, nào là điện báo điện thoại v.v.

Ngoài những lùi phải cấp báo, thi lại có cách gởi thư từ tại bưu cục, nhà nước lập ra đã được mấy chục năm nay. Từ chốn tinh li

cho đến nơi huyện chèo, nơi tông xã, lại cả đến thi trường mà có vở linh phòn

não nhiệt, đều có nhà trạm có người dội trạm phu trạm ở sân hàng ngày, để tiện việc tiếp chuyen thư từ

báo chí cho mọi bực người. Tiện dảng ra, thi trạm nay đến trạm kia, chuyen thư từ bằng tàu thủy tàu bay, xe hơi xe điện. Mùa vào các

nơi thôn ô, thi đã có những bón sai phu, đưa đến tận nhà. Mất 5, 3 xu cùng là

một vài hào mua tem tem mà được tiện lợi biết đường nào!

Giá dụ mà ta thân hành, hoặc sai gia nhân cầm thư ta đến nơi hữu sự thi tên thi giờ, mất công việc, lại gởi đọc dảng bao nỗi khổ khăn! Kèng cái lồi này tội ai?

Tại cái ống dài huy tại các phu trạm? Xin thầy trả hay

cứ lương tâm mà xét láy, đừng dè cho nhân dân ta

thán, đừng dè cho quan trên phải xét đều thi mới phải.

Cứ như thiền ý tôi, thi

trúc ao mấy điều sau nay

xin nhà nước với ông Bưu

điện cục tông trường thăm

xét cho:

Trong các bao chuong

hàng ngày thường thấy

những bài kêu ca ta thân

coi nỗi mất bão mất tho,

cầu chuyen phu trạm trùng

trinh chém trê. Vậy mà

những nỗi ấy không giảm

đi là mấy. Đã hay rằng

tho mất bão thi được kêu

với người chủ trạm truy

tâm cho; nhưng nào

đã thấy mấy ông chủ trạm

tự biết là cái lồi tại mình, hay

lại phu trạm?

Tuy nhiên cách gởi thư

từ thông thường

QUI ÔNG! QUI BÀ!

Ni den, minh hật mượt, thật mỏng, rờ minh tay, đe may « Áo dài » cho Qui, ông Qui bà trong mùa mưa, mùa lạnh thật chẳng có thử ni ở đâu bi kip.

Mến lông chiên. Thủ tốt hảo hạng, toàn lông chiên hít, mến hai da, có dù màu và trắng trơn.

Trữ bán thật nhiều

Tại hiệu: NGUYỄN-VĂN-TRẦN
94-96. Bул. BONNARD — SAIGON

IDÉAL PHOTO

74, Boulevard Bonnard Saigon

Vì Ông chủ tiệm Không-Minh Photo mặc nhiều công chuyện. Cho nên đã giao tay quyền quản lý nhà chụp hình Không-Minh lại cho tôi. Vày tôi đã sửa sang lại và đổi hiệu lại là Idéal Photo. Bồn-tiệm mới có nhiều thi thiện-nghệ, chuyên môn làm đủ các thứ hình theo kiểu mới, và làm hình rọi ra lớn đú màu « đen, sépia, sanguine và couleu » cho mà rất tươi và rất tinh thần.

Xin quý vị chiếu cố, bón tèu rất da tạ

Thơ và mandat xin gởi cho:
Bùi - văn - Bùi. — 74 Boulevard Bonnard Saigon

Việt-Nam

Lý-trung-Hưng ?

xin đọc giả lưu ý

Ay là tựa một bộ tiểu-thuyết

lịch-sử của ta, nói về thời

công-nghiệp Ông Lý-trung-Hưng

Kết và luôn điệp dà tò bát

nhưng trang anh hùng hào-kết

đời nhà Lý. Tà - gii là Ông

Phạm-minh-Kien. Quyền

tiết này tron bộ 4 cuộn,

tung-puu meo oep... là

thật đáng khen lâm. Bùi - bùi

còn có lời cảm-Ơn tác-giả tặng

cho, và xin giờ - thiền cùng

chu đọc-giả 4 quyển Việt-Nam-

Trung-Hưng Ay.

T. C.

...

Bồn-bàu cũng có tiếp được

hai quyển Mau chay ruot

mềm của Ông Hồng Tiêu Tối

tập.

Mau chay ruot mềm là

một quyền tiểu thuyết vè lịch

sử. Hồi rõ Trào trào nhà Minh

sang lấy nước ta, tralmö họ bùn

than, nhơn dân dò thán, Ông

Nguyễn Trãi thấy vậy bất bình

bên ra giúp vua Lê Lợi dụng

cờ nghĩa đánh đuổi quân Minh

về nước.

Tiểu thuyết này sự tích dà

cảm động lòng người ngô bù

chú tác giả lại cực kỳ lâm - ly

Thị-Trường tiêu-túc

GIÁ BẠC
Ngày 12 Juin 1929... 11 f 20

GIÁ LÚA

Ngày 12 Juin 1929 (kilos)

Vinhlong..... 7.12

Gocong..... 7.38

Batran..... 7.25

Hai... 7.31

Cambodge, the trang..... 7.14

Cambodge, the da..... 6.48

GIÁ GÀO (kilos)

Gao so 1..... 11.16

Gao so 2..... 11.19

Gao so 3..... 10.59

TIN TÀU

Tau loi

O PHAP SANG

Yalou 21-6

Compiègne 21-6

Porthos 21-6

Commission pierre Lecoq 21-6

O TAU

Angers 21-6

O BAC VO

Neimau 20-6

Tau chay

SANG PHAP

Amboise 15-6

Chef Mécanicien Mailhol 14-6

Linois 15-6

Angers 21-6

TRUNG VÀ BẮC

Cap St Jacques 12-6

Stauda Chappé 13-6

Compiègne 21-6

TÀU VÀ NHÌN

Indra lebon 14-6

Yalou 27-6

Porthos 29-6

Tiệm bánh tay.

NGUYỄN - VAN - ĐẶC
19, Avenue Jaccard Cholon
đo 31-33, rue Sebeurain
Saigon

Bấy lâu nay đặng qui khách
hoan nghênh sỹ là lòng thành
thật của Bánh tay mà cũng
nhiều qui khách giúp cho nhà
Nan nên tôi dâng vầng bến
phát đạt.

Nay Bán hiện lập thêm trong
Cholon đường Avenue Jac
carde số 19 hiếu là:

Patisserie et Salon de
tissé Nguyễn-vă - Đặc bán
các thứ bánh tay và bombe
glace các đồ giải lao, đồ điểm
tâm, ít món đồ mặn tay hoặc
là Annona và bao lanh các tiệc
tra hoặc rượu. Làm các thứ
bánh cho, dàn tiệc có hông có
núi đều làm được. Xin qui
khách tới mua là nhiều cung
la an lâm lâm.

Chủ nhơn kinh thịnh

NOUVEAUTÉS - CATINAT

165 rue Catinat-Place du Théâtre-Tél. 730

Từ thứ bảy 1er Juin và những ngày sau

GIẤY DÒN ÔNG

Bán hạ giá cho hết. — Dù các kiệu

Bán một giá : 10p.50

Một người kép
với một cô dào
trứ danh ở Nam
Kỳ là HAI
THẮNG và cô
NĂM NHO hát
lần thứ nhứt
vào dìa

VICTOR

Hãy hỏi cuộn mục-lục tại hàng
Indochine Films & Cinémas-Saigon.

Ecole centrale
de commerce
de Comptabilité et de
dactylographie
18 Rue Thomson Saigon

Đại khoa thương-mại, bá-toán
và đánh máy chữ, để giúp
thương-trường nước nhà thêm
thịnh-vượng. Học từ ba tháng
đến sáu tháng thi thông-tho.

Nhà trường hạch rời phát bằng

Nhà trường giảng-sức giúp học-sanh
có chỗ làm việc. Mỗi năm
có thi Mỹ-học-bằng (concours de
bourses) hai lần cho học-sanh
nghe.

Giáo-su chuyen - môn xuất-
thứ tại đại-học đường bên Pháp
Thơ và mandat xin-gởi cho :

Monsieur Trần-Mạnh-Nhân
Directeur de l'Ecole Centrale de
Commerce.
18 Rue Thomson Saigon

Truyện Tàu

Ngô-Việt Xuân-Thu

Mới xuất bản lần đầu. Mua
số lẻ do nơi Nhà-in Bao-
Tồn.

23 Đường Filippini.

Mạo-sinh diêm nhiên trả lời :
— Vậy thì có chí là đây! Ai
chẳng có ý... như họ, tinh-tinh
ý là tình tinh khung.

— Thời tôi xin thầy chờ nói
đạo đức, khán-nghĩa-nhà, thầy
nêu rành những lời đó cho mấy
người chủ động dẫu dâng của
bọn thầy họ hoa.

— Sao kỵ vậy?

— Vì nếu thầy đứng trước bện
thợ mà cũng rõ lý thuyết kinh-doanh
ý ra thì chúng sẽ lén cướp hết
các lợi quyền của xưởng, máy
này. Dù dàn rồi chúng mới
trực suýt thấy ra. Mạo-Sinh nhìn
ông chủ xưởng, nét mặt oai
ngbiem, rồi dâng lời phản đối
ôn hòa này:

— Chúng tôi mỗi người có một
tu tuồng, tu tuồng của bác khác
của tôi nhiều. Như g tôi dám
chắc rằng... muốn thế làm việc
cho mình được nhiều và có qui
cũ tài minh phải coi họ bình

— Cái nguyên do đích đáng

đang thân thiết như anh em.
Ngoài cái chánh sách này ra thì
người có tư bốn đổi với dân lao
động không mong gì có liên-lijn

lạc được!

— Cứ như vậy... hoai thi đến
sốt đời thảm, ghen ghét nhau.
Nếu một mai có loạn lạc giặc
xép, nhà nước phải cần đến

tình hòa thuận của hai phái đó

mà lúc bấy giờ họ cùng vẫn còn

thời nào giữ chung ấy thì hỏi

kết quả.. có nguy khốn không?

— Anh này muỗn-diem-thuyết

ca tung ván để xí hội chủ nghĩa

trực suýt thấy ra. Mạo-Sinh nhìn

ông chủ xưởng, nét mặt oai

ngbiem, rồi dâng lời phản đối

ôn hòa này:

— Chả là mạo-sinh bằng

sắp mắt khinh người, và vừa rờ

mặt vừa hỏi: Anh đã thông-tho

viết đậm như tôi tài thủ hồi

và vò vai Mạo-Sinh rồi thông

thabo nói:

— Tôi đã bảo anh trước mà!

Thì thê công việc của anh

bộ không hiểu nên họ nghĩ Jim

— Cái nguyên do đích đáng

đang thân thiết như anh em

Ngoài cái chánh sách này ra thì

người có tư bốn đổi với dân lao

động không mong gì có liên-lijn

lạc được!

— Cứ như vậy... hoai thi đến

sốt đời thảm, ghen ghét nhau.

Nếu một mai có loạn lạc giặc

xép, nhà nước phải cần đến

tình hòa thuận của hai phái đó

mà lúc bấy giờ họ cùng vẫn còn

thời nào giữ chung ấy thì hỏi

kết quả.. có nguy khốn không?

— Anh này muỗn-diem-thuyết

ca tung ván để xí hội chủ nghĩa

trực suýt thấy ra. Mạo-Sinh nhìn

ông chủ xưởng, nét mặt oai

ngbiem, rồi dâng lời phản đối

ôn hòa này:

— Chả là mạo-sinh bằng

sắp mắt khinh người, và vừa rờ

mặt vừa hỏi: Anh đã thông-tho

viết đậm như tôi tài thủ hồi

và vò vai Mạo-Sinh rồi thông

thabo nói:

— Tôi đã bảo anh trước mà!

Thì thê công việc của anh

bộ không hiểu nên họ nghĩ Jim

— Cái nguyên do đích đáng

đang thân thiết như anh em

Ngoài cái chánh sách này ra thì

người có tư bốn đổi với dân lao

động không mong gì có liên-lijn

lạc được!

— Cứ như vậy... hoai thi đến

sốt đời thảm, ghen ghét nhau.

Nếu một mai có loạn lạc giặc

xép, nhà nước phải cần đến

tình hòa thuận của hai phái đó

mà lúc bấy giờ họ cùng vẫn còn

thời nào giữ chung ấy thì hỏi

kết quả.. có nguy khốn không?

— Anh này muỗn-diem-thuyết

ca tung ván để xí hội chủ nghĩa

trực suýt thấy ra. Mạo-Sinh nhìn

ông chủ xưởng, nét mặt oai

ngbiem, rồi dâng lời phản đối

ôn hòa này:

— Chả là mạo-sinh bằng

sắp mắt khinh người, và vừa rờ

mặt vừa hỏi: Anh đã thông-tho

viết đậm như tôi tài thủ hồi

và vò vai Mạo-Sinh rồi thông

thabo nói:

— Tôi đã bảo anh trước mà!

Thì thê công việc của anh

bộ không hiểu nên họ nghĩ Jim

— Cái nguyên do đích đáng

đang thân thiết như anh em

Ngoài cái chánh sách này ra thì

người có tư bốn đổi với dân lao

động không mong gì có liên-lijn

lạc được!

— C

Feuilleton — (N° 13)

LỜI TỰ THUẬT CỦA CÔ HÀU VUA ĐỨC

(Tiếp theo)

Ở kinh đô nước Đức cũng cho tiệc nhộn hảng. Song kẽ nào có nơi đó thiền khao, thường hầu tận bê vua, thi chảng bao thường trong câu chuyện giao giờ đậm trai ý vui. Tiếp với nhau, thi người ta hay kể câu chuyện vua Đức cùng với cái sâm-linh họ đối với vua Đức, thường hay khác nhau xa lăm. Kể xung tung, thi cảng xung tung hết sức, người phì-béng thi phì-béng, cũng đều cùng. Cùn bao giờ mà thấy người nước cùng nhau khéo chỗ mèo lụy. Bởi với hoàng thái tử cũng thế. Lúc em qua ở nước Đức chừng một năm ngày là trong năm 1910, thi người Đức ché bá hoàng thái tử đều bị đặt một cái tên riêng để

nhiều lầm. Họ cho hoàng thái tử là người e mè dù giàu ». Khi hoàng Thái-tử mới cưới, tuy nhiên ấp vợ chồng ở trong đám thương lưu xã hội hoan nghênh. Nhưng đến cảng hoàng thái tử vung mang sang chơi Áo-dô, thi như luồng muôn bô cái nè nếp cũ của người Đức, nên họ lấy làm thất vọng lầm. Và hoàng Thái-tử, dối với những người quý tộc có dinh dấp gi với người Anh, người Mỹ, thi chẳng quản là ở trong nước hay nước ngoài cũng đều như luật ghét bỏ. Chẳng ghét người Anh ngạo mạn, thi cũng phản người Mỹ và là. Hoàng thái tử không ra mấy oghé chơi cầu nước Anh, trong nước có ai ham điều ấy, thi điện hạ lại hết sức bài xích. Vì vậy cho nên những người bạn người Anh, người Mỹ của hoàng thái tử đều oán trách ngài lầm và sành với cái lòp họ ghét tách xấu của vua Đức lại còn hơn nữa. Mà người

nước khác g'è, vua Đức nhiều như vậy là bối tại cái tinh dung người trong cuộc ngoại giao của vua Đức nó chả lầm, không kể chi tu cách của người mình dung.

Đến như chuyện bà phi, vợ Hoàng thái-tử, thi cái chuyện chế khen lại còn thù hơn nữa. Bà Phi từ ngày già ngà với hoàng thái tử, thi chỉ muốn khoe khoan cho minh là người đẹp nhất ở Âu - châu. Đại phu áo quần cũng đồ chí trang điểm thi thoái, xa lè không còn chỗ nói. Bà vậy mà còn phải lo lúa sưa soạn tự lòng lầm. Từ ngày có con, thi cát eo lung hó khéo ngày xưa, nên mới biếu thi nần binh sáp, nắn săi, một cái hình cát eo thật giống minh, rồi bồi mòn khé có bộ áo nón mòn, cái nón nón mòn, cảng đều mặn: vào hình sáp trước rồi mòn mặn: vào mìn. Mỗi khi có người quan vò ở trong sứ quán nước Anh mà làm bạn, thư từ lại bày ra nhiều tro quai gõ, làm cho bà phi nghe mà phai ghét. Gác, cho đến nỗi muôn kiêm thê mà trả thù. Ngay vậy nén cát mòn lụa mòn: người quan vò ở trong sứ quán nước Anh mà làm bạn, thư từ qua lại luôa. Có người hay vậy

trong, thi bà phi ôm mà khóc mài.

Bà phi lại còn có một cái lòi lè lùng hơn nữa. Bao nhiêu những lược của bà ta dùng, dùng rồi tự đốt ngay. Xa xí như vậy, đầu cho cái lòi người Langsa đời xưa, cũng chẳng bao giờ bì kịp. Và cái càng lược của bà phi dùng lại toàn bằng vàng tốt. Vày mà bà phi cũng là là chẳng hao tổn chi.

Bà phi thời lo trang điểm như thế, còn hoàng thái tử lại mồi đèn thường hay đến cao trường hò, trường cirque mà chơi bài với máy người Mỹ như khac. Choi cho dò quan xiêu diệu, lại bày ra nhiều tro quai gõ, làm cho bà phi nghe mà phai ghét. Gác, cho đến nỗi muôn kiêm thê mà trả thù. Ngay vậy nén cát mòn lụa mòn: người quan vò ở trong sứ quán nước Anh mà làm bạn, thư từ qua lại luôa. Có người hay vậy

mời mời riêng với Thái-tử. Biết rõ thái vây chằng, chờ em đây thi vẫn nhẹ & mấy người thân hữu của bà Thái-phi thuật lại. (sau nà)

dâng buôn cười này không b'ết rõ thái vây chằng, chờ em đây thi vẫn nhẹ & mấy người thân hữu của bà Thái-phi thuật lại.

(sau nà)

VĂN-HỘI-XUÂN đại dược phòng

25, Rue Schroeder Saigon.
(kế bên cửa hàng)

Bản - tiệm mbi ché ra t h tr thuoc hiu la 655 de chuyen - tri các ch' trang b'iu h như sau này: nhuc d'au, nong lanh, co ban, daurang, daubung, ram no phong han. Nen dung den buoc nay trong 15 phat thoi huy tung nghiem tuc thi. Một hộp 020. Một lô 2300.

Phạm-hạ-Huyền

38 Sabourain Transitaire
Telephone N° 281
Transit en Douane, Transports, Bagages, Expéditions.
Fournisseur de Plantation: — Manteaux, Chapeaux, Nattes, Vêtements d'coulies, Tabac du Tonkin, Poissons secs, etc.....
Lâm Đại-ly bán sỉ: — Hàng Bạc, các thứ ghe kieu Thonet. Vải mùng, đỗ đồng, trå-bóng, giày giép, giép dừa và các tap-hoa
Kết K'rang Trang-K'y.
Hàng hóa thực tốt, giá tinh re nhiều, & xin bién tho
thường nghỉ.

Ai muốn xem tiêu thụy!

Công ty LA-Tien-lyp & Phu-Lam, và thầy Nguyễn-Minh-Chí Tân-en, thi hãy xin cùn & Thủ-Thị Bùa-Phiết & cửa THIỀN-HÓA-BƯỚNG, Rue des Marins, Chợ-là mới xuôi bến k' này năm 1929.

Vị nào nhà ở ta thi xin gửi thư cho nhà thuốc k' y và bỏ theo một con cùn 0.06 thi sẽ gửi đến lập tức, bay là đến hỏi các nhà thuốc đại-ly của nhà thuốc k' y & các thành thị.

Ng.-V.-Tong Gladinh

DONNET -- SIX
10 má-lực 6 Máy

Xe mui dừng 6 chỗ ngồi
100 ngàn thước hao 11 lit dầu xăng

Giá 3.000 p.

đú đòi phụ tùng

Garage JEAN COMTE
34 BOULEVARD NORODOM
SAIGON

VEHICULES VÉHICULES VENEZ VISITER !

AVIS
THE SINGAPORE STORE
SUCCURSALE.

À la demande générale de nos clients et pour faciliter les achats nous avons ouvert cette nouvelle maison

Nous serons heureux d'y recevoir nos nombreux clients qui serons convaincus d'y trouver toujours des choses utiles et bon marché.

Articles: CHAPELIERIE CHAUSSURES SPORT
PARFUMERIE ALIMENTATION, etc, etc...

MONEY CHANGER
Cigares et Cigarettes de toutes marques, e'e, etc..
LA DIRECTION

Sách của Ông

NGUYỄN THANH KHIẾT
Ông Nguyễn-thanh-Khiết mới xuất bản một cuốn sách rất có ích cho xã hội Annam; trong sách ấy ông Nguyễn-thanh-Khiết bày giải nhiều vấn đề rất quan hệ lớn cho quyền lợi chí am Nam-Việt, bàn về sự làm tò chèc-ngón, chuyện nợ, tò lóng, tài-không-hoa, tò tương-phán, nói về việc vay-chém-de bò, nói việc trưởng tò, mài-lại-thục (vents à émaire), người thò-hò, người nò-uôi, quyền hương - chức lăng vè việtcá-án, hòn-tho, hòn-thò, khai sảnh, khai-tò, tòa hò, sở bách phán, giam-thầu, vân vân.

Tác-giả lấy biệt-tâm mà chỉ dẫn đồng-bàn cháu lòi trong rừng pháp-luật, xin đồng-bàn bắt sún quang tâm cho cuốn sách thông lura hết cả miềng thôn thị thành, thi thò-nò cũng kết quả các đều trong thấy bét sau đón long.

Giá mỗi cuốn là . . . 1.000

— Nếu quý ông, quý bà, quý cô có ec gởi mandat mua, xin gửi thêm: Ông mài cuồn, dặng trả tiền cho nhà thơ.

Sách của M. K. iết không có ký tên, sách k' y không ai được bán, và không ai được mua.

Kính thưa M. Khách hàng mua mua tại Saigon, quán số 11 cửa số Nguyen-thi-Kinh, và tại nhà cửa số Nguyễn-thi-Kinh, 30 Rue Bonnard Geneva, Saigon.

Vua thuốc lậu

Hiệu Tù-rgoc Liên chuyên mòn trị bịnh lâu và tim là bịnh lâu năm và nặng cách nào cũng như thuốc này mà mạnh dứt nọc, đỡ uống và cảm con mòn mà thiên hạ hoang-nganh lâm, nói iống khen là Vua thuốc lậu sở t'ut g' trị bịnh khi hư, bạch-trón, liêu-kinh, tòi bịnh hàng ngày hay lâm, mua thuốc k' bịnh cho k' y, hoặc b'nh thuốc ch'ra-phi-en hay lò phi thường lâm, dè có theo tră lòi các bịnh này iốn 4,0 đồng thì mạnh dứt.

Trả b'nh tại:
M. Bình-thanh-Song
Pharmacie
4 Cát-nhumi (poste)

Trường Bút-Toán

Tôi có lời bá-cáo rằng tôi us mua xong nhà trường bút-toán (Ecole Centrale de Comptabilité et de dactylographie) ở đường Thomson số nhà 18, và tôi đã chia b'nh d'nh hoán-toán hon tru'.

Ngày 1 Janvier 1929 sẽ khai-trường.

Vậy từ nay tr' d' ông Bùi-ngoc-Thur là người Sáng lập ra trường k' y không cao-thiệp gì đến n'na. Thor và giày-thép xin gửi thẳng cho tôi:

Trần Mạnh-Nhân, Ingénieur,
Dir-euteur de l'Ecole Centrale
de Commerce,
18 Rue Thomson Saigon.

HA-THANH NGO-BÁO
Xuất bǎn hàng ngày trên 2.000 lòi.

Rất có giá trị.

Để vi quoc dân mà phai định b'nh, lòi mới ra đời.

Mỗi năm 6p.00
Sáu tháng... 3p.50

Mỗi 02 .... 0p.02

Al muốn đọc xin lại tiền Ch'ra-thuy là Đại-ly cho Ngo-báo. Saigon đường Mac-Ma-hon số 108/sau Kham Lón Saigon Ma Bão tr' iền trước. — Xin nhớ gửi mandat cho M. Đào-thao.

V' ch'lium Ch'ra-Thuy.

nuoc khác g'è, vua Đức nhiều như vậy là bối tại cái tinh dung người trong cuộc ngoại giao của vua Đức nó chả lầm, không kể chi tu cách của người mình dung.

Đến như chuyện bà phi, v'

irog, thi bà phi ôm mà khóc mài.

Bà phi lại còn có một cái lòi

lè lùng hơn nữa. Bao nhiêu

những lược của bà ta dùng,

dùng rồi tự đốt ngay. Xa xí

như vậy, đầu cho cái lòi

người Langsa đời xưa, cũng

chẳng bao giờ bì kịp. V'

cái càng lược của bà phi dùng

lại toàn bằng vàng tốt. V'

mà bà phi cũng là là chẳng hao tổn chi.

Bà phi thời lo trang điểm như

thò, còn hoàng thái tử lại mồi

đèn thường hay đến cao trường

hò, trường cirque mà chơi bài

với máy người Mỹ như khac.

Choi cho dò quan xiêu diệu,

lại bày ra nhiều tro quai gõ,

làm cho bà phi nghe mà phai

ghét. Gác, cho đến nỗi

muôn kiêm thê mà trả thù.

Ngay vậy nén cát mòn lụa mòn:

người quan vò ở trong sứ

quốc Anh mà làm bạn, thư từ

qua lại luôa. Có người hay vậy

mời mời riêng với Thái-tử. Biết rõ người đ'om thư cho bà Thái-phi, bị Thái-tử thấy, mới chặn lại mà xé ngang thư ra thi té ra một cái thư tau'c về ch'yeu một tò diêu u'.

Cái chuyện ấy thiệt là quan hệ.

Thái-phi cũng không biết mà nói rằng: « K'ong d'ec h'et b'ur tho, thi làm s.o mà biết d'ing? » Thái-tử mới thuật lại đầu đuôi câu chuyện trong bức thư cho Thái-phi nghe, thái phi cười ma nói:

« Đó là người Anh muôn iờ bay

tinh thản mặt với nha minh, cái

xin Thái-tử đừng dè ý. »

Nói vậy cho đỡ, cuôc lúo

Thái-phi cảng c'ảng bi'et tại sao

mà ông quan vò xin l'g'i cho

nhân một bức thư n' thê k'y.

Nhung sau t'lop chàng va mới

b'nh, thi tr' s'at mà lò l'lon

tho mới sanh ra v'ay. C'ueyen

dâng buôn cười này không b'ết rõ thái vây chằng, chờ em đây thi vẫn nhẹ & mấy người thân hữu của bà Thái-phi thuật lại. (sau nà)

VĂN-HỘI-XUÂN đại dược phòng

25, Rue Schroeder Saigon.
(kế bên cửa hàng)

Bản - tiệm mbi ché ra t h tr thuoc biu la 655 de chuyen - tri các ch' trang b'iu h như sau này: nhuc d'au, nong lanh, co ban, daurang, daubung, ram no phong han. Nen dung den buoc nay trong 15 phat thoi huy tung nghiem tuc thi. Một hộp 020. Một lô 2300.

TAM THÀNH-DƯỢC

1-Trù tè—2-Bố huyệt.—3-Giải lao?

- 1-Trù tè b'nh m'c s'ng v'et rất h'nh hiếu, m'c hộp 1.20.
- 2-Diều k'ch' trù h'ch-d'nh. Aky xâm xát ruồi r't bay, m'c hộp 1.00
- 3-Bố huyệt giải tri n'lo. Làm việc m'c m'c l'h'ng d'ng, m'c hộp 1.00

Cách mua thuốc g'et mandat d'.

Monsieur Trương-Minh-Y
Ma'nh đ'nh b'nh hiếu Chu tiệm Tao-Nhon-Duong.
de ngay b'nh l'nh d'nh N. 4. rue de la Gare Hoemon

LUNETTERIE KHAI-MINH

38 Rue de la Porte.—Pnompenh

Bản đ'nh các th' k'ien con m'c, k'ien Ông già, c'nh-thi, viễn-thi, v'

sanh, & M'c qu'c g'et qua đ'nh k'ien thời, mang coi rất lịch s'p.

Bản đ'nh các th' g'ong: đ'nh-tròi bằng vàng, bằng bạc, bằng nickel. C'c m'c Biển-kh' coi con m'c trước k'li l'ya k'ien, th' ch'yeu m'c m'c k'ien.

In mau và khéo lại thêm giá v'ra ph'ài

Nhà in Báo-Tòn, 23 Rue Filippiui Saigon

PHÁP HOA NGÂN-HÀNG

Banque Franco-Chineise

— H'ng b'nh công nghệ và Thương-Mai.

Tu-b'nh dong d'nh k'ien ..... 50.000.000 quan

</